

Pla estratègic de subvencions de Benestar Social 2022 – 2024

1. Introducció

D'acord amb els principis d'eficàcia i transparència, que entre d'altres, han de regir l'activitat subvencional, la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, estableix la necessitat d'elaborar un pla estratègic de subvencions que introdueixi una connexió entre els objectius i efectes que es volen assolir, amb les despeses previsible i les fons de finançament, amb l'objecte d'adequar les necessitats públiques a cobrir a través de les subvencions, amb les previsions de recursos disponibles, amb caràcter previ al seu naixement i de forma plurianual.

L'article 8.1 de la Llei 38/2003, disposa que els òrgans de les Administracions públiques o qualsevol ens que proposi l'establiment de subvencions, amb caràcter previ, haurà de concretar en un pla estratègic de subvencions els objectius i efectes que es pretenen amb la seva aplicació, el termini necessari per a la seva consecució, els costos previsible i les seves fons de finançament, que es supeditarà, en tot cas, als objectius d'estabilitat pressupostària.

El Reial Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei General de Subvencions estableix que els plans estratègics de subvencions es configuren com un instrument de planificació de les polítiques públiques que tinguin com a objecte el foment d'una activitat d'utilitat pública o interès social o de promoció d'una finalitat pública.

A nivell municipal, l'Ordenança municipal de subvencions, publicada en el BOIB núm. 35, de 12 de març de 2015, estableix en l'article 4 que per acord de Junta de govern, i amb caràcter previ a la tramitació de les convocatòries de subvencions, han d'aprovar-se un o més diversos plans estratègics de subvencions d'acord amb la informació i les propostes que, a tal efecte, presentin les regidories, a excepció de les subvencions a les que fa referència l'article 19 d'aquesta Ordenança (subvencions concedides de forma directa).

La naturalesa dels Plans estratègics de subvencions és, per tant, la d'instrument de gestió de caràcter programàtic sense rang normatiu. En el nostre cas, la seva virtualitat es desplega a l'àmbit intern de l'Ajuntament de Palma, sense incidència directa en els particulars i no crea, d'aquesta forma, ni drets ni obligacions. La seva efectivitat quedarà condicionada a l'establiment de les diverses línies de subvencions, atenent, entre d'altres condicionants, la disponibilitat pressupostària de cada exercici. L'aprovació del Pla estratègic de subvencions no suposa, en conseqüència, que es generi cap tipus de dret en favor de potencials entitats i/o persones beneficiàries que no podran exigir indemnitzacions o compensacions cas que el Pla no es desenvolupi en la pràctica en els seus propis termes. El Pla estratègic de subvencions és, en qualsevol cas, una guia que, dins del marc normatiu preestablert, fixa la línia a seguir per la corporació municipal en el foment d'activitats d'interès general.

D'acord amb la normativa esmentada els plans han de concretar, com a mínim, l'abast temporal, els objectius i els efectes que es pretenen, el termini per a la seva consecució, les despeses previsible i les fons de finançament, tot això dintre del marc dels objectius d'estabilitat pressupostària i de la programació pressupostària plurianual. D'altra banda, els plans han d'especificar la incidència eventual sobre el mercat dels objectius que es pretenen aconseguir, i si escau, l'orientació d'aquests objectius fina la correcció dels errors que s'identifiquen als efectes que la distorsió del mercat sigui mínima.

Com a element fonamental que tanca aquest procés, la Llei estableix un sistema de seguiment a través del control i l'avaluació d'objectius per tal d'assegurar que aquelles línies de subvencions que no assoleixin el nivell de consecució d'objectius desitjat o que siguin inadequades al nivell de recursos invertits puguin ser modificades o substituïdes per d'altres, més eficaces i eficients o, en el seu cas, eliminades.

L'article 90 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears ja estableix la necessitat les administracions públiques de les Illes Balears i els ens locals competents en matèria de serveis socials atorguin subvencions i altres ajuts a les entitats d'iniciativa social per coadjuvar en el compliment de les seves activitats de serveis socials.

El Servei Benestar Social de l'Ajuntament de Palma, mitjançant el present Pla Estratègic de Subvencions, actualitza l'anterior Pla Estratègic de Subvencions 2020-2022 a les noves necessitats de l'àrea, amb un instrument de gestió que facilita la planificació, execució i avaluació de les polítiques socials que té encomanades. Al respecte, els canvis fonamentals es refereixen a la convocatòria de subvencions de benestar social per a la realització d'activitats d'interés social, que passa a tenir una vigència plurianual de dos anys. D'altra banda, tot respectant l'article 4.1 de l'ordenança municipal de subvencions, es suprimeixen d'aquest instrument les subvencions a les què fa referència l'article 19 d'aquesta norma, és a dir, aquelles subvencions concedides de forma directa.

Les convocatòries de subvencions que s'aprovin d'acord amb el present Pla tindran com a objectius fonamentals contribuir a la cobertura de les necessitats bàsiques de les persones; prevenir, detectar i intervenir en situacions de risc social i promoure les capacitats per a l'autonomia personal de les persones amb discapacitat.

En aquest Pla es recullen els principis generals i inspiradors que regulen la concessió de subvencions en règim de concurrència competitiva i la seva justificació, així com l'establiment de les mesures de control necessàries per a una correcta execució; aquest fet, al qual es sumen els instruments d'avaluació necessaris, permetrà el perfeccionament dels programes establerts, la correcció de les desviacions que s'observin i l'establiment de noves línies d'actuació.

Tot això ha de fer possible una eficient distribució dels recursos públics destinats a fer front a situacions d'emergència, vulnerabilitat i atenció social que poden sorgir associades a la situació econòmica actual i/o futura. Per altra banda, aquest Pla Estratègic de Subvencions (PES) aspira a ser el nexa d'unió entre la fase d'assignació dels recursos públics i la fase d'execució de les polítiques socials per tal de garantir els principis de publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat i no discriminació, eficàcia en l'assoliment dels objectius fixats per l'Àrea de Cultura i Benestar Social així com eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics.

En qualsevol cas, per a l'establiment efectiu de les subvencions previstes a aquest Pla estratègic serà necessària la consignació pressupostària corresponent en els Pressupostos municipals anuals i quedarà condicionada al compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària.

2. Vigència

D'acord amb el que preveu l'article 4.2. de l'Ordenança en relació amb l'article 11.4. del RD 887/2006, s'estableix un període de vigència de tres anys d'aquest Pla, que compren els exercicis 2022, 2023 i 2024.

3. Eixos, mesures i activitats subvencionables

El eixos o línies exposats a continuació es poden incloure en una sola convocatòria de forma conjunta o en varies convocatòries, d'acord amb les necessitats de l'Àrea.

Aquesta/es convocatòria/es, en la/les qual/s es poden emmarcar un o més dels eixos exposats a continuació, poden tenir una vigència plurianual d'acord amb el que s'estableixi en cada convocatòria i s'imputarà a l'aplicació pressupostària 05.23120.48301 (subvencions programa social d'interés general) dels pressuposts municipals corresponents a cada anualitat.

En concret, la convocatòria de subvencions corresponents als exercicis 2021, 2022 i 2023 serà plurianual i comprendrà el període entre dia 1 de novembre de 2021 i dia 30 de setembre de 2023.

En la/les convocatòria/es de subvencions emmarcades en aquest Pla es detallaran els projectes i activitats que resultarien exclosos atenent a un o més dels criteris següents:

- Activitats que la Regidoria, altres àrees municipals o serveis públics ja presten com a serveis.
- Activitats incloses en altres convocatòries públiques específiques, exceptuant els cofinançaments per a Projectes Europeus, sempre que aquests permetin la seva compatibilitat amb altres subvencions.
- Projectes amb una finalitat principal cultural o esportiva que no contemplin itineraris d'inserció social, socioeducativa o que no tinguin sense incidència sociocomunitària.
- Projectes destinats a menors en centres assistencials , projectes d'emancipació.
- Activitats terapèutiques i de rehabilitació.
- Activitats de lleure o/i esplai, vinculades a programacions estacionals (estiu, Nadal, Pasqua) o continuades en el temps com a programació estable.
- Activitats amb la finalitat única de formar professionals o voluntariat.
- Activitats de centres de dia, centres ocupacionals, tallers ocupacionals, centres residencials o habitatges tutelats.
- Activitats d'oci i temps lliure de sortides grupals de col·lectius de persones en discapacitat que signifiquin una programació estable de les pròpies entitats.
- Activitats que contemplin la informació, orientació, intermediació o disseny d'itineraris d'inserció laborat dirigits a persones amb discapacitat.

EIX 1: Cobertura de necessitats bàsiques

1.1. Cobertura de necessitats bàsiques en relació amb l'alimentació

A títol indicatiu, es podran subvencionar, en el marc d'aquesta mesura, activitats i projectes que contemplin:

- La cobertura de necessitats bàsiques, en situacions d'urgència o emergència social.
- L'optimització del recursos territorials (barris o zones) i el treball en xarxa de les entitats i els serveis territorials destinats a aquesta finalitat.
- L'optimització dels recursos destinats per diferents entitats i poder d'establir xarxes territorial de distribució dels aliments evitant la seva caducitat i/o el seu malbaratament.

1.2. Cobertura de necessitats bàsiques en relació amb el manteniment al mateix habitatge i al manteniment i equipaments de la llar.

A títol indicatiu, es podran subvencionar, en el marc d'aquesta mesura, activitats i projectes que tinguin com a objecte:

- Pal·liar la problemàtica de la pobresa energètica.
- Activitats relacionades en el treball en xarxa per tal de poder abordar la problemàtica de la vivenda i l'allotjament temporal en situacions d'emergència social.
- Estudis que plantegin alternatives a la manca de vivenda social i de col·laboració amb el parc immobiliari privat.
- Activitats d'us compartit d'habitatges per col·lectius vulnerables.
- Activitats que contemplin alternatives d'habitatge.

EIX 2: La prevenció, detecció i intervenció en situacions de risc social

2.1. La detecció, prevenció i intervenció en situacions de risc social fomentant la incorporació social

A títol indicatiu, es podran subvencionar, en el marc d'aquesta mesura, activitats i projectes que tinguin com a objecte:

- Activitats d'anivellació per a poder accedir a cursos de formació ocupacional, preferentment per joves.
- Activitats formatives prelaborals.
- Activitats d'orientació i entrenament en aprenentatges bàsics, incidint en les accions de formació d'anivellació bàsica i d'orientació pel canvi. És preferent per persones adultes i joves amb càrregues familiars. Intervencions grupals i preferentment territorialitzades. Les accions formatives tindran el caràcter i la consideració de prelaborals.
- Activitats d'entrenament en habilitats bàsiques de caire emocional i actitudinal que possibilitin la incorporació social. Adreçat al mateix col·lectiu anterior i amb intervencions grupals i territorialitzades.
- Activitats grupals d'orientació laboral, informació sobre recursos i instruments en la recerca activa de feina i treball en l'àmbit de les competències personals per als col·lectius en greu dificultat d'inserció laboral, els quals a més, tenen una problemàtica social afegida.

- Activitats amb l'objectiu específic afavorir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit laboral i social de les persones amb dificultat social, incrementant la seva autonomia, qualificació i oportunitats.
- Activitats dirigides a impulsar o facilitar l'ús i l'accessibilitat a les TIC dirigides als col·lectius més vulnerables, amb l'objectiu de reduir les barreres digitals.
- Activitats que contemplin la reducció de conductes poc saludables o de risc en relació a les addiccions, així com la informació i derivació als recursos especialitzats.

2.2. Les actuacions comunitàries territorials pel tal d'afavorir i generar contextos preventius

A títol indicatiu, es podran subvencionar, en el marc d'aquesta mesura, activitats i projectes que tenguin com a objecte:

- Actuacions sociocomunitàries i/o socioeducatives amb col·lectius en vulnerabilitat o risc social: infants, adolescents, joves, adults i gent gran. Prioritzant els barris amb una major vulnerabilitat i que existeixi una xarxa comunitària i associativa coordinada.
- Projectes que contemplin la creació de xarxes socials amb l'objecte de la realització d'actuacions comunitàries preventives a barris vulnerables.
- Projectes o activitats que contemplin la prevenció de l'aïllament de la gent gran.

2.3. El suport a les famílies en situació de risc lligada a la manca de competències i habilitats parentals

A títol indicatiu, es podran subvencionar, en el marc d'aquesta mesura, activitats i projectes que tenguin com a objecte:

- Activitats que fomentin l'organització d'espais familiars adreçats a la petita infància.
- Activitats per donar suport a la tasca educativa i socialitzadora dels pares vers els seus fills.

EIX 3: La promoció de les capacitats per a l'autonomia personal

3.1. Les capacitats d'autonomia i la inserció en la vida quotidiana, als recursos normalitzats, territorials i de ciutat de les persones amb discapacitat

A títol indicatiu, es podran subvencionar, en el marc d'aquesta mesura, activitats i projectes que tenguin com a objecte:

- Activitats socials, adreçades a persones amb discapacitat, que fomentin la seva integració / participació a les activitats que realitzen serveis / entitats de Palma.
- Activitats innovadores que donin suport a itineraris d'integració social de persones amb discapacitat.

CODI EIX	EIX	CODI MESURA	MESURA	CAPÍTOL	CRÈDIT TOTAL 2022, 2023 I 2024	EXERCICI 2022	EXERCICI 2023	EXERCICI 2024	FONS FINANÇ.
Eix 1	La cobertura de necessitats bàsiques	1.1.	La cobertura de necessitats bàsiques en relació a alimentació	IV	152.174,00 €	47.826,00 €	52.174,00 €	52.174,00 €	FONS PROPIS
		1.2.	Cobertura de necessitats bàsiques en relació al manteniment al mateix habitatge i al manteniment i equipaments de la llar	IV	30.435,00 €	9.565,00 €	10.435,00 €	10.435,00 €	FONS PROPIS
Eix 2	El risc d'exclusió social dels infants, joves i de les famílies	2.1	La detecció, prevenció i intervenció en situacions de risc social fomentant la incorporació social	IV	243.478,00 €	76.522,00 €	83.478,00 €	83.478,00 €	FONS PROPIS
		2.2	Les actuacions comunitàries territorials pel tal d'afavorir i generar contextos preventius	IV	395.652,00 €	124.348,00 €	135.652,00 €	135.652,00 €	FONS PROPIS
		2.3	El suport a les famílies en situació de risc lligada a la manca de competències i habilitats parentals	IV	106.522,00 €	33.478,00 €	36.522,00 €	36.522,00 €	FONS PROPIS
Eix 3	La promoció de les capacitats per l'autonomia personal	3.1	Les capacitats d'autonomia i la inserció, en la vida quotidiana, als recursos normalitzats, territorials i de ciutat, de les persones amb discapacitat.	IV	45.652,00 €	14.348,00 €	15.652,00 €	15.652,00 €	FONS PROPIS

4. Avaluació del Pla

L'avaluació del Pla té la finalitat d'analitzar els resultats obtinguts i la seva utilitat pública i social.

A la finalització de cada exercici pressupostari es realitzarà un informe d'autoavaluació del qual se'n donarà compte a la Junta de Govern.

En l'informe es recolliran els resultats obtinguts amb els programes de subvencions que s'han desenvolupat, la seva incidència en l'entorn social on s'han executat, així com les repercussions pressupostàries i financeres per als següents exercicis.

Així mateix, recollirà les propostes de modificació que es considerin adients per garantir que es mantén l'ajust de les activitats subvencionades a les necessitats socials que es pretenen cobrir, els ajustos necessaris en la quantia de les subvencions i, si fos el cas, la procedència de mantenir o revisar el Pla.

En els informes de seguiment i avaluació del Pla es consideraran, indicadors quantitius i qualitius i es contemplaran, com a mínim, els indicadors següents:

Compliment del Pla:

-Es valoraran les bases reguladores i les convocatòries, i la seva execució en termini.

Participació:

- Es valorarà el nombre i el tipus d'espais de participació que s'han posat a disposició de les entitats per a fer arribar els suggeriments i les propostes de millora durant tot el període d'execució del Pla.

Informació i accessibilitat:

- Es valoraran els circuits i espais d'informació utilitzats i la seva eficàcia així com l'atenció a les sol·licituds formulades per les entitats.

Resultats:

En els informes de seguiment intermedi es consideraran, com a mínim, els indicadors següents, referits a la totalitat de les convocatòries i a cada un dels eixos que integren:

- Número d'activitats i projectes per als que es sol·licita subvenció:
- Número d'entitats sol·licitants
- Número d'activitats subvencionades
- Número d'activitats realitzades sobre les previstes
- Import previst
- Import sol·licitat
- Import valorat
- Import concedit
- Import justificat
- Grau d'execució: Import subvencionat/Import previst

Impacte:

- Sempre que sigui possible, s'analitzaran el nombre i el perfil de les persones finalment destinatàries de les activitats subvencionades, segmentades per edat, sexe i barri de residència.
- Resultats de les activitats: es valoraran els principals resultats de les activitats i projectes subvencionats i la incidència en la situació de necessitat de les persones i/o grups.